

Til Høyres stortingsgruppe

Fra 24 sentrale aktører på barnevernsfeltet

Stans rasering av barnevernets viktigste kvalitetsløft på 40 år!

AP regjeringen har som del av (Prop. 83 L (2024–2025) innstilt på å reversere det nye lovkravet til mastergrad i barnevernet, som Høyre innførte i 2021. Dersom reverseringsforslaget ikke stanses, vil det være svært alvorlig for kvaliteten i tjenestene til utsatte barn og unge, og skape stor uforutsigbarhet i hele barnevernsektoren.

I Prop. 83 L (2024–2025) forslås at kravet om barnevernsfaglig mastergrad utdanning ikke lenger skal gjelde for ansatte som jobber med å gjennomgå og vurdere bekymringsmeldinger, gjennomføre undersøkelser av barnets omsorgssituasjon, treffe vedtak om hjelpetiltak, forberede saker for behandling i barneverns- og helsenemnda, eller å iverksette og følge opp tiltak. Kommunen skal dermed selv vurdere hvilken utdanning og bakgrunn de ansatte skal ha, slik det har vært siden 1953. Begrunnelsen er i følge regjeringen at kommunene har best forutsetninger for å vurdere hvilken kompetanse som trengs. Her har regjeringen valgt å se bort fra den historiske dokumentasjonen av kompetansemangel i kommunal barneverntjeneste, slik den er rapportert av barn, familier og tjenesten selv. Regjeringen har uten reell høring og uten å vise til ny kunnskap, valgt å sette til side dokumentert kunnskap fra fagdirektorat, nasjonale brukerorganisasjoner, barneombud, fagforeninger, utdanningssektoren og forskningsmiljø.

Høyreregjeringen (2013 – 2021) har æren for å ha innførte både kravet til master for å jobbe i barnevernet gjennom Prop. 133 L (2020–2021) og sørget for finansieringen av lovproposisjonen. Kompetanseløftet ble møtt med sterk støtte av en samlet barnevernsektor og gav svar på vedvarende kritikk mot kvalitet og rettsikkerhet for barn og familier. Vi som representerer både barnevernsbarn, ansatte i barnevernet, fosterforeldre og sektoren for øvrig, er nå avhengige av at Høyre stopper AP regjeringens ønske om å svekke rettsikkerheten og kvaliteten i en av velferdssamfunnets mest komplekse arbeidsfelt.

Kompetansekravene som Høyre enstemmig fikk innført på Stortinget i 2021, ble etablert for å beskytte de mest utsatte gruppene i vår befolkning, sørge for at ansatte i barnevernet får støtte, kompetanse og veiledning i møte med de utfordringene de møter på jobb. Det var i tillegg begrunnet med å hindre omsorgstretthet, sekundærtraumatisering og turnover i tjenestene. Det å satse på utdanning er et ledd i å styrke ansatte i tjenesten og gi hjelp til utsatte barn, noe som er et av fellesskapets viktigste oppgaver.

Oppheving av masterkravet vil gi store negative konsekvenser. Vi oppsummerer noen av de mest alvorlige her:

- Solid dokumentasjon på kompetansebehov, risiko for barn og familiers rettsikkerhet følges ikke opp.
- Alle forsvar fra flere regjeringer, fagdirektorat, og kommuner for kritikk om svikt i tjenestene har støttet seg til det kommende kompetansekravene nulles ut.
- Kvaliteten i barnevernets tjenester forringes, ettersom det ikke lenger vil være attraktivt for kompetent personell å jobbe der.
- Barnevernssektoren vil tape konkurransen om kompetent arbeidskraft fordi den gir dårligere lønn og lavere anseelse enn sammenlignbare yrker.
- Ansatte vil ha dårligere forutsetninger for å stå i en krevende arbeidshverdag.

- Det vil opprettholde og forsterke legitimitetsutfordringer for barnevernet, fordi det blir en diskrepans mellom barnevernets mandat, oppgaveportefølje og samfunnets virkemiddelbruk.
- Alle som har gjennomført, eller påbegynt masterstudier eller videreutdanninger for å innfri masterkravene vil oppleve å ha blitt lurt til å bruke tid og ressurser på å innfri Stortingets enstemmige beslutning.

Høsten 2021 vedtok et enstemmig Storting det nye kravet til mastergrad for å jobbe i barnevernet. Det nye masterkravet svarte på flere tiår med alvorlig kritikk mot kvalitet og kompetansenivået i tjenestene både fra Riksrevisjonen, Helsetilsynet, Statsforvaltere, Sivilombudsmannen, Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet og gjennom 24 dommer mot Norge i den europeiske menneskerettsdomstol.

Kvalitetsløftet fikk svært bred støtte av et samlet fagfelt da det ble innført som del av Prop. 133 L (2020–2021). Når daværende barneminister tok opp spørsmål om masterkravet skulle reverseres i [offentlig høring om av forslag til endringer i barnevernloven \(08.04.2024\)](#), møtte det massiv motstand fra 52 mot 4 høringsinstanser. Mange av høringsinstansene påpekte at spørsmålet ikke var begrunnet med nytt kunnskapsgrunnlag, ikke ble belyst eller konsekvensvurdert. Det ble også påpekt at det er useriøst å sette i gang en omfattende nasjonal implementering og midt i prosessen skape stor usikkerhet i hele barnevernfeltet.

I tillegg står barnevernsfeltet nå midt i implementeringen mot lovens ikrafttredelse 2031. Å reversere kravet nå, har først og fremst alvorlige konsekvenser for hjelpen og rettsikkerheten til utsatte barn. Men det har også store praktiske og økonomiske konsekvenser. Det innebærer å ta over 1 milliard kroner avsatt av Finansdepartementet til kommunesektoren for økte lønnsutgifter, hundrevis av millioner er allerede benyttet for å finansiere utvikling av- og opprettelse av masterløp i Universitets- og høyskolesektoren. Store summer er utbetalt til kommunesektoren som tilskuddsordninger for utdanningsløp for ansatte i kommunal barneverntjeneste, flere kull med studenter har gjennomført og begynt studiene som resultat av lovkravet, flere kommuner har innført «master lønn» som svar på lovkravet, det er innført nasjonal eksamen i rettsanvendelse i barnevernet for masterprogrammene og Kunnskapsdepartementet administrerer RETHOS-grupper for utdanningsløpene.

Vi som har undertegnet dette brevet, oppfordrer på det sterkeste til å stanse reverseringen av lovkravet om mastergrad i barnevernet.

Med appell og oppfordring om å beskytte kravet om master fra:

Unio

Norsk Psykologforening

Landsforeningen for Barnevern barn

Norsk Fosterhjemsforening

Voksne for Barn

Akademikerforbundet

Barnevernspedagogene i Akademikerforbundet

SOS-Barnebyer

Norsk Barnevernsamband

RETHOS – Programgruppen for master i barnevern

OsloMet/Institutt for sosialfag

Universitetet i Bergen/Det psykologiske fakultet

NTNU/Institutt for sosialt arbeid

Regionalt kunnskapssenter for barn og unge, Nord (RKBU Nord)/UiT

Regionalt kunnskapssenter for barn og unge (RKBU Vest)/NORCE

Regionalt kunnskapssenter for barn og unge - Psykisk helse og barnevern (RKBU Midt-Norge)

Nasjonalt utviklingscenter for barn og unge (NUBU)

VID/Fakultet for sosialvitenskap

Universitetet i Stavanger/Institutt for sosialfag

Universitetet i Sørøst-Norge, Institutt for helse-, sosial- og velferdsfag

Nord Universitetet/Fakultet for samfunnsvitenskap

Høgskulen i Volda/Institutt for sosialfag

Universitetet i Agder, Institutt for sosiologi og sosialt arbeid

Universitetet i Innlandet ved Institutt for sosialvitenskap og veiledning

Vedlegg:

- Oversikt over høringsinstansenes posisjon

- Bufdir sin vurdering fra høsten 2024: Konsekvenser av å oppheve krav om master i barnevernstjenesten